

تعریف: زخم بستریا زخم فشاری به زخمی گفته میشود که به علت وارد آمدن فشاری بیش از فشار طبیعی مویرگها ۳۲ میلی متر جیوه (به مدت طولانی) بر سطح پوست ایجاد می شود که با قرمزی و اریتم در سفیدپوستان و رنگ بنفش در پوست های تیره مشخص می شود. اگر فشار ادامه پیدا کند موجب آسیب بافت و عدم خونرسانی کافی در این نواحی و نکروز می شود.

دلایل زخم بستر:

سه عامل در پیدایش زخم بستر موثرند:

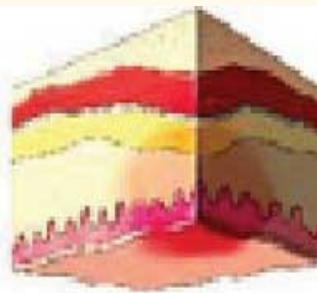
- ۱- شدت فشار و فشار لازم جهت بسته شدن مویرگها
 - ۲- طول مدت فشار
 - ۳- تحمل بافت
- زخم بستر در چه محل هایی بیشتر دیده می شود؟**
- در کسانی که مدت زیادی در بستر در حالت درازکش برار گرفته اند زخم بستر بیشتر در نواحی زیر دیده میشود:

- ۱- پشت سر
- ۲- پشت استخوان کتف
- ۳- پشت باسن
- ۴- پشت استخوان دنبالچه، درست بین دو برجستگی باسن
- ۵- کناره های سر
- ۶- لاله گوش
- ۷- روی برجستگی کناری لگن
- ۸- روی برجستگی کناری

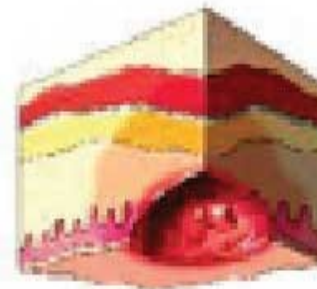

علائم و نشانه ها:

۱. در مرحله ابتدایی آن، سطحی ترین نوع آسیب دیدگی به صورت جلدی است و رنگ پوست قرمز می شود

۲. این مرحله با آسیب دیدگی لایه سطحی پوست همراه است ولی این آسیب دیدگی از لایه میانی پوست فراتر نمی رود

۳. در مرحله سوم، ضایعه تمامی لایه های پوست را متاثر می سازد و ممکن است به بافت های زیر جلدی نیز صدمه بزند

۴. در مرحله چهارم، زخم کاملاً عمقی است و به درون عضلات، تاندون ها یا حتی استخوان ها نفوذ پیدا می کند

پیشگیری از زخم بستر:

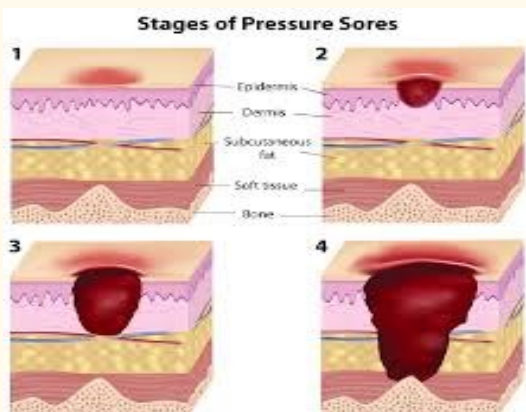
- ۱- تغییر وضعیت بیمار هر ۲ ساعت یکبار
- ۲- تعویض ملافه های خیس بیمار (رطوبت زمینه را برای بروز زخم بستر فراهم می کند).
- ۳- بررسی پوست نواحی تحت فشار از نظر علائم زخم بستر
- ۴- کنترل وضعیت بی اختیاری ادرار و مدفوع بیمار (داشتن سوند ادراری و تمیز نگه داشتن بیمار)
- ۴- کنترل ملافه های بیمار که چروک نداشته باشد.
- ۵- استفاده از تشک مواج (این تشک ها از تمرکز فشار روی یک نقطه پوست جلوگیری می کند).
- ۶- حین جا به جا کردن بیمار نباید او را روی تخت کشید بلکه باید بیمار را بلند کرد. (اصطحکاک باعث ایجاد زخم می شود).
- ۷- جلوگیری از خشک شدن پوست بیمار
- ۸- چرب کردن پوست سالم بدن با چرب کننده های طبیعی مثل روغن زیتون یا روغن بادام تلخ
- ۹- استحمام در تخت در این بیماران
- ۱۰- استفاده از بالش بین پاها، زمانی که بیمار به پهلو خوابیده است.
- ۱۱- ماساژ ندادن برجستگی های استخوانی

مراقبت در زخم بستر:

- ۱- اولین اقدام در درمان زخم بستر، کم کردن فشار در ناحیه مستعد زخم است.
- ۲- تغییر پوزیشن: بیمار بر روی صندلی چرخدار هر ۱۵ دقیقه و کسی که دراز کشیده هر ۲ ساعت یکبار.

زخم بستر (زخم فشاری)

آموزش به مددجو

واحد آموزش سلامت بیمارستان دکتر پیروز

۱۳۹۸

پانسمان های نوین:

انواع مختلف پانسمان بصورت گاز - ژل - فوم
یا پانسمان آماده وجود دارند .

منبع :

-پرستاری داخلی-جراحی برونر سودارث، پوست و سوختگی ۲۰۱۸،
ترجمه دکتر اسماعیل شریعت و همکاران

- راهنمای پیشگیری از زخم فشاری وزارت بهداشت، فرناز
مستوفیان ۱۳۹۳

شماره تلفن بیمارستان : ۴۲۲۳۵۵۰۱-۳

نکات مورد توجه شما مددجوی گرامی :

۱-

۲-

۳-

۳- خارج کردن بافت آسیب دیده و مرده زخم بستر
(برای اینکه بافت ها بهبود یابند باید اول از دست بافت
های مرده رها شوند. برای انجام این کار از روشهای
گوناگونی استفاده می شود که عبارتند از:

الف- عمل جراحی و خارج کردن بافت مرده از بدن
ب- پانسمان های نوین (مخصوص) نواحی صدمه دیده
باعث تسریع بهبود و جداسازی بافت مرده می
گردد.

۴- شستشو در مواردی که زخم ایجاد شد با محلول
نرمال سالین انجام شود.

۵- در زخم بستر از بتادین استفاده نشود. بتادین باعث
از بین رفتن سلولهایی که به تازگی برای ترمیم
زخم تشکیل شده اند، میشود.

۶- رژیم غذایی باید مقوی و حاوی پروتئین باشد.
(گوشت سفید به ویژه ماهی، حبوبات، مغزها)
کلسیم، روی، ویتامین های C و E مصرف میوه
جات و سبزیجات تازه باشد.

۷- روزانه ۸ الی ۱۰ لیوان مصرف مایعات برای سالم
ماندن پوست داشته باشید.

۸- اگر بیمار سیگار میکشد باید او را تشویق به کنار
گذاشتن حداقل موقت آن کرد.

۹- افرادی که از صندلی استفاده میکنند و توانایی
حرکت دارند هر ۱۵ دقیقه وزن بدن را به قسمتی
دیگر منتقل نمایند.

۱۰- در صورت عفونی شدن زخم به بیمار آنتی بیوتیک
داده می شود.